

El noi que deia "buenu" i "vale"

Un relat de: [llamp!](#)

Jo sóc el noi que deia "buenu" i "vale". Aquell noi que quan la mare li preguntava: "Vols costelles de xai per dinar?" deia "buenu", enlloc de "sí", perquè tenia la necessitat de buscar altres paraules que fóssin afirmatives, i no fóssin tan repetitives com dir "sí" a tot, o potser perquè creia que allò que m'havia de donar per dinar la meua mare era bo i per tant, jo havia d'acceptar que la meua mare feia les costelles de xai per tal de satisfer les meues necessitats alimentícies, i ho feia per fer-me el bé. Bo, i sabent que allò de "buenu" no era català, sinó txarnego. Però és que jo sóc txarnego, no ho puc amagar. El que és evident és el que surt a la llum, i que és veritat per molts: que jo tenia una educació bilingüe, en la que el català i el castellà es barrejaven, creant una mena de parlar "chapurreau" que només la meua mare i jo enteníem. Una vegada, una Manlleuena em va fer saber del barbarisme que representava dir "buenu", i li vaig dir: "buenu, potser tens raó". El fet ha trascendit les fronteres de la meua inquietant manera d'expressar afirmativament un desig que es complís la voluntat de la meua mare, i per tant, la meua.

"Vale" també deia, com a manera de dir "d'acord", "entesos", ara diuen "OK", o envien una emoticona amb el puny de la mà i el polze aixecat, com expressant conformitat. Això mateix és el que he dit moltes vegades: "vale" per expressar acord, enteniment, pacte. Si l'altra part hi està d'acord, jo ho subscric amb un "vale", fins al punt que el meu pare em preguntava: "vale, tiu?" i jo li deia: "vale, papa". I així signavem el pacte oral, no escrit, per tant tàcit, sobre allò que pensavem fer o decidir. Durant molt de temps anava al Kiosc del meu poble i comprava la revista "Vale", que no era sinó una revista de premsa "rosa" per adolescents o joves, en la que hi havia entrevistes a famosos, cantants, dones guapes, consells per parelles, etc.

Però més enllà de dir "buenu" per mostrar aprovació, i dir "vale" per mostrar conformitat, hi havia una paraula que m'ha marcat sempre, i que vaig aprendre de la meua professora de Castellà a EGB, Sor Àngela, que parlava de "muletillas", aquelles paraules que repetim com lloros, perquè no tenim un bagatge lingüístic prou ampli, ni divers, per referir-nos a tal o qual concepte. Amb la qual cosa, per economia del llenguatge tenim aquests tics o manies amb certes paraules, podríem anomenar-ho estereotípies, o llenguatge estereotipat també, que estava replet de barbarismes, castellanismes o manlleus d'altres llengües.

Mica en mica he anat corregint-me jo mateix, intentant dir "entesos" per mostrar aprovació i "d'acord" per mostrar conformitat. Però tot i així, les meues "muletillas" segueixen presents en el meu llenguatge quotidià, i em costa horrors desprendre-me'n, fins que puc arribar a ser carregós amb aquest llenguatge tant nociu per la llengua catalana, com poden ser els barbarismes, tan freqüents en la nostra parla, i en la llengua que ens ha vist néixer, i créixer. I arriba avui en dia la meua neboda, de 12 anys, i li percebo en el llenguatge el mateix tic, la mateixa muletilla: "buenu", fins i tot en una frase que no necessita d'aprovació, però és com una paraula introductòria del discurs que li seguirà. Com dient: "Sóc txarnega, disculpa, però t'ho vull dir d'aquesta manera perquè no em surt cap altra de dir-ho". Amb tot el respecte cap al "txarneguisme" i la normalització lingüística, el respecte a les tradicions, i a la cultura i llengua catalana, sóc un català imperfecte, i estimo aquest país, com el que més. Però no puc evitar tenir un caire andalús i irreverent en la meua parla. Que no sigui res!